

Om

Fornøielse og Fornøielighed.

Qui fit, Mæcenat! ut nemo, quam sibi fortem?

HORAT. Serm. Lib. I.

Fortumlet, jaget, trykt af altid nye Plager,
 Biig dog, min Musa! bort fra dette
 fæle Sted!

Hvor hvært et Glimt af Lys kun nye Bæe
 opdager;

Hvor Glæden ikkun er en Moder til Fortred;
 Hvor Haabet smiler kun, for Sorgen at forøge,

Dg frugtesløse Suk paa matte Læber døer!

Hvi vil du Glæden her i Sorgens Tæster søge?

(Mon sødt og lifligt Vand i Havet søges bør?)

Rom! lad os flygte hen, hvor du er frie for
 Plage,

Hvor Sorrig stedse flyer for estertænkstomt
 Sind,

Hvor Dyd er mægtig til Bekymring at bort-
 jage!

Rom! lad os flye! — Hvorhen? — Her
 staaer Fornuften blind!

Hvi

Hvi blev dog Mennesket et Rod for alle Plager?
Hvorfor blev Glæden ei et Bytte for hans
Siel?

(Hvert Kræe i Verden har, blant onde, gode
Dage;

Alene Mennesket blant Bee har intet Vel.)
Hvi viser Skiebnen os kun Haabets Morgens
røde,

Men skjuler Skinner strax bag Mishaaabs
mørke Skye?

Kun for Fortviivelse i Sielene at føde,
Den med fornøyet Sorg gjør altid Plagen
nye.

Hvorfor blev Haab og Lyst i Sielens Bæsen
skrevet,

Da, hvad vi meest attraaer, dog stedse for
os flyer?

Hvorfor er Mennesket ei til en Engel blevet?

Ja vel! Bar det for høit? Hvi blev han ei
et Dyr,

Som, uden vor Fornøst, sin halve Nød kun
kiender?

Hvi blev Fornøsten ham til Byrde givet, at
Den dristigt Syn skal end bag Tidens For-
hæng sende,

Og dog opdage kun en mørk og taag'fuld
Nat?

Hvi blev dens Die-Kreds ei større — eller min-
dre? —

At see formeget, til at føle ingen Nød,
Ehr. Selsk. Skr. 4. D. E Og

Dg see forliden, til sin Sorg med Trost at lindre:
 Det er den haarde Lov, som os Naturen bød.
 Saa blev da Menneket kun skabet til Ulykke;
 Som Maal og Diepunkt for alle Plager sæt;
 Som Skiebnen stedse skal med nye Byrder
 trykke. —

Kort sagt: Hvad Himlen gjør, er ingensinde
 Ret.

Holdt! holdt! dumdriftig Mand! Hvor vil den
 Sverm af Tanker,
 Mod Himlen tordnende, fra Støvet soinge
 sig?

Hvor vil dit driftig Syn gaae over hine Skran-
 ker,

Som Himlen satte for hver Skabning viise-
 lig?

Slue, Tanke! til dit Støv! Holdt inde med
 den Raaben!

Er Himlen ei for høi for din dumdriftig
 Dom?

Er Skiebne's lukte Bog for dig alene aaben?

Er du den eeneste blant Dødelige, som
 Kan kiende grant hver Ting, med alle Tingens
 Følger?

Gaaer Himlen selv og du i Kundskab lige
 vidt?

Dg er der intet, som Forsynet for dig følger?

Ja vel! saa har du Ret om alt at domme
 frit.

Men er dit Syn kun fra Muldvarpens lidt op-
høiet?

Og er alt, hvad du veed, kun som et Jntet,
mod

Hvad end for dig er skjult? Saa bliv i Støv
nedbøiet!

Og i din Blindhed troe: At Himmelen er
god!

Dog! Vil du see? saa see! — Men see med
aabet Øie!

Vanvittighedens Nat, Fordommens mør-
ke Skye,

Og Stolthedens Taage, som dit Syn kun vil
nedbøie,

Lad fra din Øie-Kreds med snare Skridt
bortflye!

Kun disse tre det er, som Nøisomhed bortjager
Af hvert et Adams Sind, gjør Jorden til
en Ørk,

Opfylde alting med selvgiorte Bæe og Plager,
Og bilde Sielen ind, at Himlen selv er mørk.

Vanvittighed den gjør: Vi Følgerne ei kien-
der,

Og skuer alting kun ved første Øiekast.

Fordomme gjør: At end det Beste, som os
hænder,

Blier tit, kun af en Skif, anset som en Last.

Og Stolthed raaber hist: Slet ingen Nød og
Plage

Bør nærme sig til een saa ædel Folkefærd;

Fra den tilfælles Lov bør Skiebnen vist undtage

Det ædle Menneſke, ſom bedre Lykke værd.

I diſſe tre du ſkal den ganſke Aarſag finde:

Hvorfor at Menneſket ſin egen Bøddel er;

Hvorfor ſlet ingen Stand hans Bifald ſaa kan
vinde,

At af Fortrydſſe den jo et Stempel bær.

Snart bredeſ diſſe ud til det Almindelige,

Snart og de ikkun til det meer' ſærdeles
gaaer:

Snart lignes Menneſket mod Engler, Dyr,
tillige,

Snart ligner hver i ſær ſin Stand mod andres
Kaar.

Saa raaber Tityrus: "Jeg har langt mindre
Lykke,

"End Catul hiſt, ſom boer i Lykkens eget
Skød."

Banvittig kiender ei den Nøie, Catul trykker,

Dg Stolt tilegner ſig det Gode, Catul nod.

Rom! jeg vil viſe dig Ulykkens rette Sæde;

Gjør Sindet lidet fra Fordomme frie og let!

Dg lad os driftig ind paa Skuepladſen træde!

Du ſkal beſtyrtſet ſee: hvor kunſtig Menneſket

Sig viſer i ſig ſelv at pine og bedrøve;

Hvor ſtorſte Lykke tit for Plage regnet blier;

Hvor gruſom han imod ſig ſelv ſin Kunſt ud-
øver;

Hvor blotte Muelighed tit tvungne Sorger
gier.

Her

Her vil fornemmelig os møde tvende Slægter:
 Den ene synes glad, skiont Hiertet søler tit
 Den Nøie og Fortred, som Munden dristig
 negter.

Den anden redelig sit Hierte aabner frit,
 Bekiender frillig, hvad de daarlig troer og tæn-
 ker:

At, nemlig, Glæde er kun Narres frekke
 Mod;

At Menneſket er ſkabt til Nøie, Suk og Lænker;

At Dyd og Gudsſrygt er et galde-ſottigt
 Blod.

De Forſte søger vel Fornøielſſen at ſmage,
 Men bygger Lysterne paa Dydſ og Pligterſ
 Grav:

De Andre al Slagſ Lyst af Jorden vil bort-
 jage,

Og overſvømme alt med Graads og Taa-
 rerſ Hav.

Kom! Lad os dristig mod dem begge Spidſen
 byde!

Og redde Sindets Fred fra Daarers tal-
 rig Trop!

Kom! Lad os bygge op, hvad diſſe vil nedbryde,
 Og rive dristig ned, hvad hine bygger op!

Hiſt kommer Satibul: See! hvor han
 gaaer og ſmiler!

Og Diet, Hiertets Folk, hans Glæde
 viſer dig;

See! hvor fornøiet han i møde mod os iiler!
Gaae hen! hör, hvad det er, hvorved han
glæder sig!

Nu kan han ved Uret en liden Fordeel vinde:
En Fiende nu, ved hans Lyst forgivet, doer:
Nu har en Skionhed sig, som Laabe, ladet
blinde,

Opfyldt een Lyst, hvorom han nys mis-
tvilte for:

Og flere slige Ting ham denne Glæde skienker.
Ja vel! Er Fatihnl ei heri lykkelig?

Er han ved denne Lyst ei frie for Sorrigs
Lænker,

Og klogere, end hiin, med Angest quæler sig?

Nei! Lad os Diet hen til Lystens Folger lede!

I Gaar Fortviølelsen hans Hierte quælede;

Og end en større Qual er denne Nat tilrede;

Hvad nu er Lyst, blier da en Afgrund
fuld af Bøe.

Saa er Fortviølelse, hvad han af Lysten
høster;

En piinlig Længsel for, men Sorg bag
Lysten, gaaer:

Hör! hvor han raaber hist: "Forbandet
slige Lyster,

„Som glæder knap een Dag, men piner
„heele Aar!

Banvittighed sig i den Daares Adfærd rober:
Han skuer Folgen ei. — Ja Tusinde, som
han,

For

For en langt større Sorg en liden Glæde koster!
 Mon flige Lyster vel en Lykke kaldes kan?
 Nei! Daarer! Vil J en bestandig Glæde
 smage?

Betragter Følgerne! Og søger Glæden ei
 Blant Lasters Torne! Men den Sandhed
 frit antager:

At sand Fornøielse kun groer paa Dydens
 Bei!

Men see! Hift moder end en anden for mit Die,
 Paa hvis halv-bleege Kind en Blanding
 viser sig

Af Sorg og Glæde, af Fornøielse og Møie.
 Han raaber hift: "Hvad er jeg dog ulyk-
 felig!

"Skal da min matte Siel i Glædens Havn
 ei lande?

"Jo meer' jeg søger Lyst, jo meer' den fra
 mig flyer.

"Hvi skal dog Riedsommelighed i hver en Lyst sig
 blande,

"Og Sorrig vore til, alt som jeg Sorrig
 flyer?

"Jeg hver en Dag kun til Forlystelser an-
 vender;

"Men i sit eget Skød hver Lyst en Plage
 bær;

"Ja selv i Fødselen den døer og tager Ende:

"Det som i Gaar var Lyst, i Dag en
 Byrde er."

Skal sand Fornøielse, min Ven! dit Bryst
indtage;

Saa skræk din Attraae ind, og efterkom
din Pligt!

Lad Lyst og Spøg dig fra alvorlig Pligt ei
drage!

Just Lyst med Alvor blant gjør Livet lyk-
keligt.

Søg vel Forlystelser! Men lad dem spar-
som blive!

Beständig Lyst paa Lyst blier ingen Lyster
meer!

At skrænke Lyster ind, vis Bøllyst dig skal give;
Ehi Lysters Sielighed just Lystens Stræ-
ke er.

Lys! Lys! Hør, hvilket Skrig sig hist mod
Himlen reiser!

See! Hvilken talrig Flok fordoovne Men-
nesker,

Som, rasende af Bid, mod Himlen selv
tør kneise,

Uf indbildt Wiisdom gal, i alting Gal-
skab seer!

Hør! Hvilket Raab: "Ei saa bør Himlen
dette gjøre:

„Nei! saadan burde den indrettet Sagen
her:

„Jeg skulde alting i en bedre Orden føre:
„Min Wiisdom Mangler selv i Verdens
Bygning seer. „

Rom

Kom da! du kloge Flok! Vi Skiebnens Lov
vil bryde:

Stød evig Wiisdom selv fra Almagts
Throne ned!

Kom! Skriv de Love, som Forsynet skal
adlyde!

Og sæt dit eget Vel til Altings Niemeed!
Hiin rige Magidor, som af sin Rigdom eies,
Og midt i Dyrger Guld en Graader kal-

des kan,
Han klager: "Modgang med saa svær en
Begt ei veies

"Til nogen Dødelig: — Jeg ulykkelig
Mand!

"J Gaar et freidigt Haab mit matte Bryst
opliver,

"Om Guld og Rigdom ved en Kup i
Dag at faae:

"Men Ak! Mit Haab bortdoer; Kun Ska-

de Følgen bliver;
"Jeg nær ved Maalet er, men kan det ei
opnaae.

"Nei! Kunde jeg mit Haab, mit Dnske, op-
fyldt nyde,

"Hvor skulde Glæden da sig yttre i min
Siel!

"O! vilde Rigdom med en mægtig Strøm
indflyde!

"Da var jeg lykkelig; Da handled' Hima-
len vel! "

Rom da! Dit Onske naae! Men ogsaa On-
skets Folger!

Lad Millioner til dig daglig strømme ind;
Ja hele Flaader Guld langs Havets snare
Bølger!

Det dog ei glæde, men kun trykke, skal dit
Sind.

Hvert opfyldt Onske selv skal nye Onsker
føde;

Hvert Maal opnaaed en Bei til nye aab-
ne vil;

Det største Lykkens Skin blier dog dens
Morgenrøde,

Som Lykken vover, vil din Attraae vove til.
Dog! Saae end alt det, som din Attraae
kan omfavne!

Lad Onsket og dets Maal bestandig føl-
ges ad!

Du dog, ulykkelig, Fornsielse vil favne,
Og den, som intet har, med større Ret
er glad.

Misundere, som nu med skeele Dine skuer
Den Rigdom, som du har, hvis du end
mere faaer,

Alf Alvind rasende, de da end ei skal grue
Bed kiøbte Dolke dig at give Bane-Saar.

Ja graadig Arving, som sig længselsfuld nu
vender,

Til Graven, for at see dig der blant Dø-
des Tal,

Skal

Skal da ved listig Gift dig selv i Graven
sende.

Saa vælg nu, om du vil dit Onske fyl-
des skal!

Men vil paa disse Raar du det ei opfyldt
have,

Saa tak Forsynet for ethvert mislinget
Haab!

Vær glad, for du ei fik en større Rigdoms
Gave!

Og troe: Vanvittighed var Moder til
dit Raab!

Hvad nytter, om du fik meer' Guld, end
du kan bruge?

Hvad nytter, om i Dag sig aabnede en
Plan,

Hvorved du kunde end al Verdens Rigdom
sluge?

Om du, min Ven! og om hiin vilde
Morian

Den fik; Det var jo dog for dig den samme
Lykke.

Det Guld, som bruges ei, i Priis ei
overgaaer

Det ringe Sand, som hist unyttig Jorden
trykker:

Dit Sind ei Glæde, men kun Byrde, der
ved faaer.

Saa

Saa sukker Magidor, for Byrder at erlange,
 Og blier paa Himten vred, fordi han dem ei
 faaer.

Ja! Bær af hvilken Lyst, det være vil, en
 Fange!

Du dog skal see, det dig, som Magidor,
 kun gaaer:

Vanvittig skal du ei dit Onskes Følger kiende.
 Fordomme siger dig: Din Lyst gjør
 lykkelig,

At, uden den, er ondt alt hvad dig end kan
 hænde.

Ja Stolthed kommer til, og snart ind-
 bilder dig:

At du af alle Ting bør meer' end andre have.
 Dog! Gaae det end! Du blier dog kun
 en Sorrigs Træl:

Lyst, Ære, Rigdom, ja de største Lykkens
 Gaver,
 Blier, uden Noisomhed, en Byrde for
 din Siel.

Nei! Vil fornøiet du den rette Lykke nyde;
 Saa bind dit Onske til Forsynets eget
 Ball!

Ei ubesindig onsk: At Skiebneu dig maa lyde!
 Du selv langt værre Raar, end Himten,
 vælge skal.

Troe: At hver Zendelse kun til dit Beste
 sigter,
 At dit og andres Vel er altings Viemeed.
 Den

Den Lov staaer evig fast, den Regel aldrig
svigter;

Den Regel, efterfulgt, skal skienke Sindet
Fred.

Men hør! Et Raab sig hist fra Armod's
Hytte svinger,

Som vil med større Ret Forsynet klage an:

„Den fæle Armod mig med Ret i Harnisk
bringer;

„Hvert glimt af Haab for mig er nye Sor-
gers Plan.

„Jeg ei, som hiin, for en unyttig Rigdom
sukker;

„Jeg ønsker kun for mig og mine daglig
Brød:

„Jeg ingen Aarsag seer, hvorfor at Himlen
lukker

„Sin Haand, og Fattigdom mig følger
til min Død.

„Hvi deeler Himlen saa ulige sine Gaver?

„Een alt for meget faaer; Een anden alt
for lidt:

„Jeg neppe Forraad til fornøden Ophold
haver,

„Naar hiin i Overflod og Belyst sovm-
mer tit.

„Nei! Sigted' Himlen kun til min og alles
Nytte,

„Den da langt ligere sin Gunst uddeelede:

„Den

„Den aldrig dømte een at sulste i sin Hytte,
 „For hiin paa sit Pallads, blant Dyrger
 Guld, kan lee. „

Min Ven! Kom! Lad os lidt Fornøstens
 Lys opklare!

Og see, om Himlen har retmæssig Aarsag til
 At gjøre, hvad den gjør; Om den ei kan
 forsvare,

At med ulige Maal sin Gunst den deele vil.
 Vor Estergrandskning selv skal klarlig nok
 bevise:

Forskiellen paa dens Gunst er langt fra ei
 saa stor,

Som den gjør Skinet til: Den du lykfsalig
 priser,

Har ofte værre Kaar, end hiin, i Hytten
 boer.

Hvad? Om du fik endog de største Rig-
 doms Gaver,

Men Sygdom derimod dit Lives Byrde var!
 Mon du i Sundhed, skönt i Armod, dog
 ei haver

Langt større Skat, end hiin, som Guld
 med Sygdom har?

Nei! Ventelig du vil dem begge samlet have:

Med Overflod du vil at Sundhed følge skal;
 Og naar du end har faaet saa stor en Lykkes
 Gave,

Skal Høihed og faae Sted blant dine
 Dnsfers Tal.

Ja ingen Grændse meer skal for din Attraae
sættes:

Den allevegne alt, hvad Jorden herligt
veed,

Skal dristig fatte ind: Dit Die ei skal mættes
Af Guld, din Hovmod ei af Kongers
Herlighed.

Saa er det høie Maal, hvortil dit Dnske
tragter:

At største Lykke du bestandig nyde vil,
For alle Plager frie. Alt mindre du for-
agter,

Ret som i Verden ei en Middel-vei var til
Imellem Modgangs Nød og Lykkens største
Gave.

Ja! hvis al Overflod af Godt dig givet var;
Saa maatte i din Sted en anden mindre
have,

Som lige Ret med dig til Himlens God-
hed har.

Saa vil da Meningen af al din Klynken
blive:

At Himlen viser mod dig et ukierligt
Sind,

Blot for den giver ei alt, hvad den kunde
give:

Og at Forsynet er i sin Indretning blind,
Blot for dit Die ei dets ganske Omkreds
fatter.

Mon Lykken ei saa vel i ringe Hytter boer,
Som

Som hist paa Thronen, midt i Croesi ganske
 Skatter?

Mon Rigdom ene gjør vor Lives Lykke stor?
 Mon Sundhed ene ei mod Verdens Guld
 opveier?

Du den vist prissde, om du den kun savnede:
 Hiin syge Damon, som utallig Rigdom eier,
 Sin Rigdom gierne mod din Sundhed
 byttede.

Sin Gave Himlen da langt ligere udbytter,
 End det dig synes: Dens Ulighed meer
 bestaaer

I Havens Art, end i dens Mængde og dens
 Nytte:

Eens Sundhed lige Bægt mod hines Rig-
 dom faaer.

Hvis samme Lykke til enhver var lige givet;
 Da skulde Armod vel, men ogsaa Stræb-
 somhed,

Den Verdens Drive: Fiedr, landflygtig
 altid blive,

Og Veien aabnes for langt større Uselhed.

„Sandt nok! (Saa raaber hist Serpil af
 Sygdoms Leie)

„Hvo Sundhed ikkun har, han klager
 som en Nar;

„Mon nogen Jammer vel mod Sygdom kan
 opveie,

„Helft naar den Armod og i Følge med
 sig har?

„Nei!

„Nei! begge gier mig Ret paa Himmelen at
flage;

„Den ene her udi den andens Arme groer:
„Bed Sygdom Armod, og ved denne hiin
tiltager.

„Ei Sorg med større Ret i noget Hierte
boer.

„Jeg Ulyksalige! — Hvis Himlen sig ei viser
„Mod nogen anden haard, den gjør det
dog mod mig.

„Om hele Verden mig lykkelig vilde prise,
„Saa føler Hiertet dog: Jeg er ulykkelig.“
Mon da Serpil har Ret paa Himmelen at
flage?

Nei! Send et Die først omkring i Ver-
dens Land!

Om ingen større Nød, end hans, du kan
opdage?

Om til en større Bæst ei Moie vore kan?
Men, findes andre, som har endnu større
Plage;

Hvi takker da Serpil ei Himlen for, at han
Sik bedre Kaar, end hiin, som større Nød
maa drage?

Dog! Liid det værste end, i Verden lides
kan;

Endnu har du ei Ret Forsynet at anflage;
Selv din Samvittighed dets Billighed
indseer:

Mon den vil sige Feil ei i dit Bryst opdage,
Som dette har fortient? Hvad! Om Fornøielse

Og Straffer skulde med en lige Begt. Skaal
veies?

Mon Skiebnen bedre da, men Byrden
mindre, blev?

Nei! End langt værre Kaar skal af dit Hierte
eies,

Hvis blot Retfærdighed for Skiebnen
Love skrev.

Naar hiin, sit Liv har brudt, dog straffes
kun med Fængsel,

Saaer Ret at klage: Man mod ham er
alt for haard;

Da først har du og Ret, end i den største
Erængsel,

At spørge: Hvorfor du har ei faaet bedre
Kaar?

Ja! End uagtet, at du selv maa underskrive
Din Dom: At du har end fortient langt
større Straf;

Du og desuden skal end og Takskyldig blive
Mod Himlen, for den dig just disse Plas
ger gav.

Betænk dit høie Maal! Lær det, min Ven!
at kiende!

Den Scene, som nu skult bag Livets
Førhæng staaer,

Den Plan, som aabnes hist, naar denne ta-
ger Ende,

Det Liv, sin Fødsel just i Livets Ende
faaer!

Der viser Skiebne's Bog sin endnu skjulte
Side,

Hvor Aarsag findes for hver Livets Hændelse:
Hvorfor at Mennesket nu sukke maa og lide,
Nu atter ogsaa kan i Lyst og Glæde lee.

Der vises hist det Maal, hvortil Forsynet
siger,

Ei mindre, naar det Mod: end Medgang
skikker dig;

Og, skönt det synes, som det tit af Veien
svigter,

Det dog med visse Trin mod Maalet nær-
mer sig.

Hvis Livets Honning ei var blandet tit med
Galde,

Du muelig længer da fra Maalet borte blev:
Kan Plager neppe dig fra Verdens Fængsel
falde,

Mon stadig Medgang dig da vel af Fæng-
slet drev?

Hvert Menneske da har fornøden nogen Plage,
Som slappe kan de Baand, hvormed vi
bindes til

Det Jordiske; Helst da det Sandfælige drager
Langt meer' til det, som sees, end det, kun
haabes vil.

Da Plager derfor er' kun Baand, hvorved
Gud drager

Os til Lyksalighed; Mon vi vel Klage bør?
Fordi hans Blisdom da de beste Midler
tager,

Som vores Svaghed just fornødne for
ham gjør.

At Modgang meer' til een, end til en-anden,
gives:

Derfor med Rette vi os selv kun Skylden
gier;

Det Barn, som uden Hug ei til sit Beste drives,
Af kierlig Fader meer', end andre, tugtet blir.

Saa bør da Mennesket, end i den største
Plage,

Ei pukke med et, kun af Tomhed, opblæst
Mod:

Saa bør Banvittighed paa Himmelen ei
klage;

Gud i hver Hændelse er altid lige god:

Ei mindre kierlig, naar han slaer, end naar
han læger,

Ei bedre, naar du sund og frisk kan glæde dig,
End naar at Sygdoms Mod de stærke Lyster
spæger,

Og, skiont i Lidelser, dog gjør dig lykkelig.
Nei! Himlen aldrig fra sin kierlig Hensigt
svigter;

Om Med: om Modgang til din Skiebne
Deelet blir,

Alt

Alt paa forskiellig Viis til samme Maal hen-
figter:

Alt, naar det bruges ret, en Glædes Aarsag gier.

Men, har da ingen Ret, end i den største Noie,
At klage paa de Kaar, Forsynet givet har;
Hvad da! Hiin daarlig Flok, som intet kan

fornøie,
Som af hver Hændelse til Sorg Anled-
ning taer;

Som midt i Lykkens Skiod en Hær af Plag-
ger finder,

Blot for de eene dem i alting søge vil;

Og, skiont af selvgiort Sorg kun tvungne
Taarer rinder,

Dog troer, at deres Sorg er Himlen Aarsag til;

Hvor, til Fornøielse af Hiertet at uddrive,
Den blotte Muelighed maa række hielpsom
Haand:

Hvor Rige græder, for de fattige kan blive,
Og Sunde sørger, for de Sundhed miste
kan.

Just for Indbildninger blot denne Sorrig
giver,

De derfor mindre og, end andre, Trost
kan see.

(Indbildte Syger er' langt værre at fordrive,
End de, som smertelig udmartter Lem-
merne.)

Ja hos hvert Menneſke, hvad Nød han end
 maa lide,
 Er dog Iudbildningen den ſtorſte Lidelleſe;
 Og hoo der kunde kun Iudbildningen beſtride,
 Meer' Troſt, og mindre Nød, han ſkal i al-
 ting ſee.
 Alt, hvad paa Jorden er, har altid tvende
 Sider,
 Hvorpaa det ſkues kan, en ond, en
 anden god:
 (Den ſtorſte Dyd maa tit en Udyd
 lide;
 Selv Helte ſtundom har et ſvagt nedſlager
 Nød.)
 Saa kan vi Skiebnen og paa tvende Sider
 ſkue;
 Forſkiellig Skikkelse den paa hver Side
 faaer:
 Een viſer Plagerne, hvorfor vor Svaghed
 gruer;
 Den anden viſer Troſt, og altid peger paa
 Det kierlig Diemeed, hvortil Forſynet ſigter
 Ved hver en Hændelse, dets kierlig Haand
 os gav;
 Saa, om end Plager os til Lidelleſe forpligter,
 Vi deri finder dog meer' Kierlighed, end
 Straf.
 Juſt her laer Menneſket ſin Daarlighed meſt
 kiende:
 Sig ſelv han ſtedſe paa ſin beſte Side ſeer,
 Og

Og stolte Dine til sin Dyd vil altid vende;
 Men Himlens Gaver, og sit Livets Hænd-
 delser,
 Han altid skue vil kun paa den værste Side:
 Sit eget Bærd med alt for store Dine
 seer,
 Og stolt indbilder sig, han ingen Nød bør
 lide,
 Men ved hver Plage troer at ham en Uret
 skeer.
 Nei! stolte Menneſke! I alt, hvad dig kan
 hælde,
 Betragt, med ydmygt Sind, din Ufuld-
 kommenhed!
 Dit eget Intet lær i alle Ting at kiende!
 Og see, Takskyldig, til det kierlig Die-
 meed,
 Som, til dit Beste at opnaae, Forsynet
 søger!
 Saa skal du, mindre stolt, faae meer
 Fornøielse;
 Saa skal din Hovmod ei dit Livs Sorg
 forøge;
 Saa skal dit Hierte midt i Modgangs
 Plage lee.
 Din dumme Hovmod blot den vrange Lov
 har skrevet:
 At største Lykke kun med Tak modtages
 bør;

Alt alt hvad Got ei er til største Høide drevet,
 Er ikkun ringe, og dig ei lykkelig gjør.
 Nei! Priis Forsynet, for dig største Nødei
 trykker!

Paa en fordervet Jord den største Plage er
 Langt mere muelig, end den allerstørste Lykke.

Ei i dit eget Bryst din egen Bøddel bær!
 Troe ei Vanvittig: Alt alt, hvad dig bit-
 tert smager,

Er derfor ogsaa Ont! Lad ei Fordoms
 mes Magt

Indbilde dig: Alt alt kun Skade dig paa:
 drager,

Som følger ei den Plan, din Stolthed
 selv har lagt!

Dg over alt, betænk: Lykkelig ei stiger
 Her til den Høide, som den hisset først
 skal faae!

Troe, hvad Fornuft og Haab, ja Himlen
 selv, dig siger:

Alt, nemlig, hist den skal Fuldkommen-
 hed opnaae.

Vent denne ndmyg! Men forsøg ei selv at skrive
 For Skiebnen Love, til dit Beste at opnaae!

Lad ævig' Blisdom selv Lovgiver eene blive!
 Troe: Himlen til dit Vel de beste Midler
 faae.

Beskrivelse

over

Norske Insecter.

Andet Stykke.

ved

Hans Ström.

INSECTA COLEOPTERA. Zele Vin-
gedækkede Insecter.

SCARABÆUS.

- 1.) **S**carabæus (Auratus) muticus auratus, segmento abdominis secundo lateribus unidentato. Linn. Syst. Nat. Edit. X. No. 52. Er et temmelig stort, bredt og ophøiet, Insect, hvis Hoved endes med et bredt, plat og foran tvært afskaaret, Tryne, forsynet paa begge Sider med en lille ophøiet Kant. Dens korte Følhorne, der sidde tæt neden for Dinene, endes med et temmelig stort og ovalt Leed, adskilt i tre ovale Blade. Hals-Skioldet (Thorax) er foran smalt, men bagtil bredt, med et temmelig stort Skildt, eller trekantet Spidse, som